

Guia docent

Identificació de l'assignatura

Assignatura / Grup	22720 - Pràctiques Clíniques II / 11
Titulació	Grau d'Infermeria (Pla 2016) - Tercer curs
Crèdits	12
Període d'impartició	Primer semestre
Idioma d'impartició	Català

Professors

Professor/a	Horari d'atenció als alumnes					
	Hora d'inici	Hora de fi	Dia	Data d'inici	Data de fi	Despatx / Edifici
Josep Antoni Antich Juárez j.antich@uib.cat						Cal concertar cita prèvia amb el/la professor/a per a fer una tutoria
Mònica Yern Moreno m.yern@uib.cat						Cal concertar cita prèvia amb el/la professor/a per a fer una tutoria

Contextualització

Observació: totes les denominacions que en aquest text apareguin en gènere masculí o femení, s'han d'entendre referides indistintament al gènere masculí o femení, segons el sexe del titular de qui es tracti.

Es tracta d'un mòdul obligatori de caràcter pràctic-clínic que té com a finalitat preparar als estudiants per proporcionar cures de salut a les persones al llarg de la seva trajectòria vital. La matèria es troba inclosa en el mòdul de Pràctiques Externes, de caràcter obligatori, i permet a l'estudiant aplicar els coneixements, habilitats i actituds treballats al llarg de segon curs de grau.

La matèria de Pràctiques Clíniques II inclou pràctiques de laboratori o simulacions de procediments clínics de l'adult i de l'infant. Aquestes es realitzaran abans de realitzar les estades clíniques.

La matèria de Pràctiques Clíniques II inclou dos rotatoris o estades clíniques a diferents contextos sanitaris. Es tracta d'entorns dels diferents nivells assistencials (comunitària, hospitalització infantil, salut mental i residències geriàtriques).

Un dels objectiu d'aquesta matèria és que l'estudiant es comenci a integrar a l'àmbit professional formant part dels equips multidisciplinari.

Requisits

Essencials

Per poder-se matricular en aquesta matèria l'alumne:

- Ha d'haver superat l'assignatura 21615 - Prácticas Clínicas I de primer curs de grau

Guia docent

- Ha d'haver superat, o estar matriculat (durant l'any acadèmic actual) a un mínim de 3 crèdits del conjunt d'assignatures format per l'assignatura 20716 i la 22717.

A més, els requisits de matrícula són els que estableix la normativa de la UIB per a les assignatures de tercer curs.

Competències

Específiques

- * 1. Capacitat d'aplicar els principis teòrics i metodològics de la infermeria adquirits en la pràctica professional, atenent a criteris de qualitat en qualsevol etapa del cicle vital i tenint en compte la diversitat i multiculturalitat: CE1
- 2. Capacitat per valorar, analitzar, planificar i avaluar les situacions de salut susceptibles de cures d'infermeria tant en l'individu, família i en la comunitat amb la finalitat de desenvolupar projectes d'educació, prevenció de la malaltia i promoció de la salut. CE-3.
- 3. Capacitat de comunicar-se eficaçment amb els/as usuaris, familiars, grups socials i membres de l'equip. CE7.
- 4. Capacitat per treballar de manera cooperativa amb els propis companys i en equip multidisciplinari en els diferents àmbits d'atenció. CE-8.
- 5. Capacitat per utilitzar i aplicar en la pràctica clínica els coneixements científics, tecnològics i tècnics que afavoreixin la continuïtat i la complementarietat dels cuidats infermers. CE-12.

Genèriques

- * 1. Compromís ètic. CG 11

Bàsiques

- * Podeu consultar les competències bàsiques que l'estudiant ha d'haver assolit en acabar el grau a l'adreça següent: http://estudis.uib.cat/ca/grau/comp_basiques/

Continguts

Els continguts de la matèria són tots aquells relacionats amb les matèries bàsiques i obligatòries que poden aplicar-se en la pràctica assistencial.

De manera específica, en el Bloc I de la matèria es treballarà a nivell teòric i pràctic una sèrie de procediments clínics que engloben cures bàsiques i tècniques bàsiques de la pràctica clínica.

El Bloc II, fa referència a l'inici de les estades clíniques de l'estudiant. En aquesta matèria l'estudiant serà assignat als itineraris A, B, O, P, seguint la continuïtat de l'itinerari marcat a PCI. Dins l'itinerari pertinent es realitzaran dos rotatoris, el primer de 4 setmanes, del 28/10/2019 al 22/11/2019. I el segon també de 4 setmanes, del 25/11/2019 al 20/12/2019.

Continguts temàtics

Continguts temàtics. Bloc I. Procediments clínics

Teòric-pràctica 1: Infantil (4 hores)

Teòric-pràctica 2: Consulta d'Infermeria d'AP i Visita domiciliària (4 hores)

Guia docent

Teòric-pràctica 3: Vies venoses centrals i Sondatge Vesical (4 hores)

BLOC 2. Pràctiques Externes. Entorns Clínics

PRIMER ROTATORI

- A. Comunitària adult / Salut Mental
- B. Comunitària Adult
- O. Residències
- P. Hospitalització infantil / Comunitària adult

SEGON ROTATORI

- A. Salut mental / Comunitària adult
- B. Residències
- O. Comunitària Adult
- P. Comunitària Adult / Hospitalització infantil

Metodologia docent

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura penjat a moodle, i les activitats avaluatives al cronograma de la plataforma Aula digital. Aquest cronograma inclourà exclusivament les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua.

Activitats de treball presencial (10,16 crèdits, 254 hores)

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
Classes teòriques	Presentació de la matèria.	Grup gran (G)	Es farà una sessió de 1h en grup gran dia 12/09/2019 a les 19.00h, per presentar l'assignatura de forma global, fent èmfasi en aspectes d'organització, planificació i avaluació de les sessions de simulació, a on es confirmarà, dia i hora a on cada alumne/a farà les seves pràctiques de simulació. A la sessió del dia 17/10/19, a les 19h, es presentaran aspectes rellevants de les estades clíniques, revisió de la normativa de pràctiques i protocol d'accidents laborals, així com resolució de dubtes sobre els dos rotatoris que la componen.	2
Classes pràctiques	BLOC I. Procediments Clínics o Teòrico-pràctiques.	Grup mitjà 2 (X)	Les pràctiques de simulació es duran a terme a les aules de simulació o teòric-pràctiques. Es treballarà en grups petits per facilitar l'aprenentatge d'habilitats en el context de simulació. És aconsellable que els alumnes portin roba còmoda per realitzar les pràctiques de laboratori o simulacions.	12
Pràctiques externes	Pràctiques Clíniques	Grup petit (P)	Aquesta matèria es conforma per dos rotatoris de Pràctiques Externes. Les pràctiques es realitzaran preferiblement dins del sistema sanitari públic. Cada Bloc té una durada aproximada de 4 setmanes. El període de pràctiques corresponent al primer	224

3 / 8

Data de publicació: 17/07/2019

Abans d'imprimir aquest document, pensau bé si és necessari fer-ho. El medi ambient és cosa de tothom.
©2019 Universitat de les Illes Balears. Cra. de Valldemossa, km 7.5. Palma (Illes Balears). Tel.: +34 - 971 17 30 00. E-07122. CIF: Q0718001A

Guia docent

Modalitat	Nom	Tip. agr.	Descripció	Hores
			semestre per a aquest curs acadèmic queda comprès entre el 28/10/2019 i el 20/12/2019, de DIMARTS A DIVENDRES, en horari de matí (8 a 15h) o mixte, és a dir, rotatori dematins i horabaixes (15 a 22h). En cas de realitzar pràctiques clíniques al centres de salut, l'horari serà pel matí (08am-15h) i generalment hi haurà un dia a la setmana en horari de tarda (13h-20h). Les tutories es pactaran entre el professorat i l'alumnat, a l'horari que permeti l'activitat acadèmica per tal de facilitar-ne l'assistència dels estudiants de tercer curs. Les pràctiques es poden programar en torns de matí i tarda independentment de l'horari assignat a les activitats teòriques d'altres matèries. Aquests horaris s'ajusten a les necessitats i possibilitats del sistema sanitari. En qualsevol cas, el mínim de torns de matí a realitzar a les unitats d'horari mixte, serà del 25 % a cada rotatori. L'estudiant realitzarà un dels itineraris existents (A, B, O, P) al llarg de 4 setmanes de cada rotatori, a una unitat diferent segons l'itinerari assignat, és a dir un total de 8 setmanes d'estades clíniques: primer període del 28/10/2019 al 22/11/2019, i segon rotatori del 25/11/2019 al 20/12/2019. La realització de les estades clíniques es regeix per la normativa del centre. Aquesta normativa serà explicada en la sessió de presentació de la matèria.	
Pràctiques externes	Tutories de seguiment	Grup petit (P)	Es tracta d'unes tutories de caràcter obligatori, que es realitzen 2 hores a la setmana on l'alumnat té contacte amb el professor/a associat encarregat del seguiment de les pràctiques clíniques. La finalitat d'aquestes tutories és realitzar un seguiment de l'estada de l'estudiant en les unitats assistencials de pràctiques per part del tutor. Així mateix, s'informarà de qualsevol incidència que hagi ocorregut i es discutirà sobre la mateixa. Aquestes tutories es realitzaran en grup per facilitar l'intercanvi d'informació entre els alumnes que realitzen les pràctiques en unitats del mateix Bloc. Es troben orientades a: -Ajudar a l'alumnat en la seva integració en el sistema sanitari. -Resoldre dubtes de caràcter clínic o sobre l'organització del sistema. -Tutoritzar el treball teòric que l'alumnat ha de presentar al final del seu període formatiu. -Donar suport a l'alumnat. -Recollir i monitoritzar aspectes de millora en l'organització de les pràctiques clíniques.	16

A començament del semestre hi haurà a disposició dels estudiants el cronograma de l'assignatura a través de la plataforma UIBdigital. Aquest cronograma inclourà almenys les dates en què es faran les proves d'avaluació contínua i les dates de lliurament dels treballs. A més, el professor o la professora informará els estudiants

Guia docent

si el pla de treball de l'assignatura es durà a terme a través del cronograma o per una altra via, inclosa la plataforma Aula digital.

Activitats de treball no presencial (1,84 crèdits, 46 hores)

Modalitat	Nom	Descripció	Hores
Estudi i treball autònom individual	Lectura i preparació dels procediments de laboratori	Prèviament a cada pràctica de laboratori, l'alumne ha de treballar els fonaments teòrics del procediment per tal de garantir l'assoliment de l'habilitat i/o procediment que s'hi treballa.	6
Estudi i treball autònom individual	Tasca avaluativa del rotatori	Es tracta que l'alumnat al final de cada rotatori pugui presentar una activitat que permeti avaluar el desenvolupament d'aquest període. Les activitats avaluatives seran diferents segons l'entorn de pràctiques en el que l'alumne realitza cada rotatori. Aquestes activitats poden ser objecte de treball dins de les tutories de pràctiques clíniques.	40

Riscs específics i mesures de protecció

Seguretat i ergonomia: L'estudiant ha de conèixer i aplicar algunes normes per prevenir accidents i per fomentar la seguretat pròpia i la de la persona usuària del sistema de salut. També cal conèixer els procediments d'aïllaments, l'ús adequat dels elements de protecció de barrera (guants, màscares, bates o protectors oculars) i el manteniment de l'uniforme net. Per prevenir les lesions per sobreexforç, es recomana evitar factors de risc agreujants i mantenir-se en un bon estat físic. S'han de manejar les càrregues de manera segura i ergonòmica.

Accidents: En el transcurs de les pràctiques clíniques existeix el risc que es produeixi una exposició o accident biològic. Es considera que això ha ocorregut quan existeix contacte, a través d'inoculació percutània, ferida, pell erosionada o mucoses, amb fluids biològics (sang, semen, secrecions vaginals i líquids cefaloraquidi, pleural, sinovial, amniòtic, peritoneal i pericàrdic) i contacte amb líquid barrejat amb sang. Hi ha una sèrie de mesures que s'han de conèixer per prevenir aquest tipus d'exposició. També s'ha de conèixer quin és el procediment que cal dur a terme sobre la marxa en cas que es produeixi un accident d'aquestes característiques. Aquesta informació està disponible en el document Procediment d'actuació en cas d'accident amb risc de contaminació biològica. És molt recomanable que l'estudiant llegeixi detingudament aquesta documentació i contacti amb els seus professors de pràctiques clíniques o amb la direcció de la Facultat en cas de dubte.

L'estudiant que presenti algun procés de discapacitat és aconsellable que es dirigeixi a l'Oficina d'Atenció a la Persona amb Necessitats Especials perquè, si escau, emeti l'informe de recomanacions per fer-ne l'adaptació en el programa de pràctiques.

En qualsevol situació especial s'ha de consultar la normativa i parlar amb el professor titular

Avaluació de l'aprenentatge dels estudiants

Guia docent

Les pràctiques clíniques són obligatòries així com l'assistència a les tutories que estan programades. La falta d'assistència a les tutories implicarà la pèrdua ponderada en la nota de les activitats avaluatives programades per cada entorn de pràctiques (queda exclosa l'avaluació general del centre).

És requisit indispensable per poder tenir en compte l'avaluació d'una estada clínica, haver superat amb una qualificació d'APTE el procediment clínic in situ (és a dir, obtenir una nota igual o superior a l'equivalent a un 5 sobre 10, a cada un dels procediments requerits durant l'estada).

En els casos que s'hagi de recuperar un rotatori, la nota màxima de la recuperació no podrà ser superior a 5 punts i, en cap cas, la nota global de l'assignatura podrà superar la puntuació de 6.9

Les estades clíniques han de realitzar-se en els períodes establerts al calendari i només es podran recuperar absències per causes justificades segons el Reglament Acadèmic, o bé en cas de no haver superat les pràctiques satisfactòriament. Independentment del motiu de la recuperació, el període màxim pendent de recuperar no podrà superar la durada d'un rotatori (4 setmanes en total).

Frau en elements d'avaluació

D'acord amb l'article 33 del Reglament acadèmic, "amb independència del procediment disciplinari que es pugui seguir contra l'estudiant infractor, la realització demostradorament fraudulenta d'algun dels elements d'avaluació inclosos en guies docents de les assignatures comportarà, a criteri del professor, una menysvaloració en la seva qualificació que pot suposar la qualificació de «suspens 0» a l'avaluació anual de l'assignatura".

BLOC I. Procediments Clínics o Teòrico-pràctiques.

Modalitat	Classes pràctiques
Tècnica	Proves objectives (no recuperable)
Descripció	Les pràctiques de simulació es duran a terme a les aules de simulació o teòrico-pràctiques. Es treballarà en grups petits per facilitar l'aprenentatge d'habilitats en el context de simulació. És aconsellable que els alumnes portin roba còmoda per realitzar les pràctiques de laboratori o simulacions.
Criteris d'avaluació	A l'inici de cada sessió de teòrico-pràctiques, es realitzarà una prova objectiva per comprovar que l'alumne ha preparat i estudiat la teoria relacionada amb l'activitat. L'avaluació es farà mitjançant una prova tipus test a l'inici de l'activitat.

Percentatge de la qualificació final: 10%

Pràctiques clíniques

Modalitat	Pràctiques externes
Tècnica	Tècniques d'observació (recuperable)
Descripció	Aquesta matèria es conforma per dos rotatoris de Pràctiques Externes. Les pràctiques es realitzaran preferiblement dins del sistema sanitari públic. Cada Bloc té una durada aproximada de 4 setmanes. El període de pràctiques corresponent al primer semestre per a aquest curs acadèmic queda comprès entre el 28/10/2019 i el 20/12/2019, de DIMARTS A DIVENDRES, en horari de matí (8 a 15h) o mixte, és a dir, rotatori dematins i horabaixes (15 a 22h). En cas de realitzar pràctiques clíniques al centres de salut, l'horari serà pel matí (08am-15h) i generalment hi haurà un dia a la setmana en horari de tarda (13h-20h). Les tutories es pactaran entre el professorat i l'alumnat, a l'horari que permeti l'activitat acadèmica per tal de facilitar-ne l'assistència dels estudiants de tercer curs. Les pràctiques es poden programar en torns de matí i tarda independentment de l'horari assignat a les activitats teòriques d'altres matèries. Aquests horaris s'ajusten a les necessitats i possibilitats del sistema sanitari. En qualsevol cas, el mínim de torns de matí a realitzar a les unitats d'horari mixte, serà del 25 % a cada rotatori. L'estudiant realitzarà un dels itineraris existents (A, B, O, P) al llarg de 4 setmanes de cada rotatori, a una unitat diferent segons l'itinerari assignat, és a dir un total de

Guia docent

Criteris d'avaluació	8 setmanes d'estades clíniques: primer període del 28/10/2019 al 22/11/2019, i segon rotatori del 25/11/2019 al 20/12/2019. La realització de les estades clíniques es regeix per la normativa del centre. Aquesta normativa serà explicada en la sessió de presentació de la matèria.
	S'avaluarà l'interès, la iniciativa, la destresa, les habilitats i les actituds de l'alumnat. En tots dos entorns es duu a terme una valoració general per a l'avaluació de l'adquisició de les competències descrites en la matèria. Aquesta avaluació la durà a terme l'equip de professionals amb els quals realitzarà l'estada clínica i suposarà un pes del 30% en aquesta activitat avaluativa pels dos rotatoris. Es a dir, cada rotatori pondera un 15%.
	A més, en cadascun dels entorns clínics es realitzaran avaluacions específiques relacionades amb activitats pròpies de cada unitat assistencial. Aprovar l'avaluació d'aquests procediments <i>In viiu</i> , és requisit indispensable per poder avaluar el període de pràctiques, és a dir, és necessari obtenir una nota igual o superior a l'equivalent a un 5 sobre 10, a cada un dels procediments requerits durant l'estada.
	Els criteris i la documentació es trobaran disponibles al principi de la matèria i contextualitzades als blocs de l'assignatura.
	Per considerar les pràctiques superades i que ponderin sobre la nota final de la matèria, la nota total de l'estada clínica en cada rotatori haurà de superar el 6 sobre 10.
	Percentatge de la qualificació final: 30% amb qualificació mínima 6

Tutories de seguiment

Modalitat	Pràctiques externes
Tècnica	Tècniques d'observació (no recuperable)
Descripció	Es tracta d'unes tutories de caràcter obligatori, que es realitzen 2 hores a la setmana on l'alumnat té contacte amb el professor/a associat encarregat del seguiment de les pràctiques clíniques. La finalitat d'aquestes tutories és realitzar un seguiment de l'estada de l'estudiant en les unitats assistencials de pràctiques per part del tutor. Així mateix, s'informarà de qualsevol incidència que hagi ocorregut i es discutirà sobre la mateixa. Aquestes tutories es realitzaran en grup per facilitar l'intercanvi d'informació entre els alumnes que realitzen les pràctiques en unitats del mateix Bloc. Es troben orientades a: -Ajudar a l'alumnat en la seva integració en el sistema sanitari. -Resoldre dubtes de caràcter clínic o sobre l'organització del sistema. -Tutoritzar el treball teòric que l'alumnat ha de presentar al final del seu període formatiu. -Donar suport a l'alumnat. -Recollir i monitoritzar aspectes de millora en l'organització de les pràctiques clíniques.
Criteris d'avaluació	És tracta d'unes tutories de caràcter obligatori, que es realitzen dues hores a la setmana, on l'alumne té contacte amb el professor assignat per al seguiment de les tutories de les pràctiques clíniques. La finalitat d'aquestes tutories és fer un seguiment de l'estada de l'estudiant a les unitats de pràctiques. Durant les tutories de seguiment, cada alumne haurà d'anar desenvolupant una tasca avaluativa diferent segons l'entorn i unitat de pràctiques on es trobi. Haurà d'anar treballant de manera autònoma i aprofitarà les tutories per resoldre qualsevol dubte o posar en comú el treball definitiu, segons pertochi.
	La participació a les tutories s'avaluarà segons els criteris publicats amb antelació, i ponderarà un 15% a cada rotatori. També es poden aprofitar aquestes tutories per a reforçar competències relacionades amb les pràctiques (com càlcul de dosis, actualització de tècniques i/o procediments específics, presentació, debat i discussió sobre temes clínics, etc...), resoldre dubtes de caràcter organitzatiu, i en definitiva, donar suport a l'estudiant en la integració en el sistema sanitari i molt especialment en la relació terapèutica amb el pacient i família.
	Percentatge de la qualificació final: 30%

Tasca avaluativa del rotatori

Modalitat	Estudi i treball autònom individual
Tècnica	Treballs i projectes (recuperable)
Descripció	Es tracta que l'alumnat al final de cada rotatori pugui presentar una activitat que permeti avaluar el desenvolupament d'aquest període. Les activitats avaluatives seran diferents segons l'entorn de pràctiques en

Guia docent

el que l'alumne realitza cada rotatori. Aquestes activitats poden ser objecte de treball dins de les tutories de pràctiques clíniques.

Criteris d'avaluació Es desenvoluparà un cas clínic en cada rotatori (un total de 2 casos clínics).

Serà necessari obtenir una nota mínima de 5 sobre 10 perquè la ponderació de cada una de les activitats es pugui comptabilitzar dins de l'avaluació final. Cada una per separat suposa un 15% del 30% que computen en total.

Percentatge de la qualificació final: 30% amb qualificació mínima 5

Recursos, bibliografia i documentació complementària

L'alumne/a tindrà a la seva disposició a l'espai virtual de l'assignatura la següent documentació:

Normativa general de pràctiques.

Documentació relativa a l'avaluació general i específica.

Procediments i tècniques relacionades amb el Bloc 1

Bibliografia bàsica

- Luis M.ª T. Los diagnósticos enfermeros. Revisión crítica y guía práctica Barcelona: Masson; 2008
- ProehlJA. Enfermería de urgencias: técnicas y procedimientos. 3a ed. Madrid: Elsevier; 2005.
- Perry AG, PotterPA. Guía Mosby de Técnicas y procedimientos en enfermería. 7a ed. Madrid: Elsevier; 2011
- Richards A, Edwards SL. Guía de supervivencia para enfermería hospitalaria. Barcelona: Elsevier; 2012
- Potter, PA. Perry, AG. Técnicas y procedimientos en enfermería. 7a ed. Barcelona: Elsevier Mosby, 2011.
- Berman A, Snyder S, Kozier B, Erb G. Fundamentos de enfermería. (2 VOL.). Conceptos, procesos y prácticas; 2008.

